

ÇOCUKLARLA AYRILMIŞ OLAN ANNE BABAYLA İNSANİ MÜNASEBETLERİ (7)

(...dünden devam)

İnsanlar adâleti terâzî ile sembolize ederler. Nitekim hukuk fakül-telerinin sembolü de genellikle terâzîdir. Hâkimin adâleti, iki kefesi dengede duran terâzîye benzetilir. Herhalde bu âyetlerdeki terâzî ile de âhirette Allah'ın, şaşmaz adâleti anlatılmaktadır. Kur-'ân'ın anlattığı âhiret ahvâlini, bizim bildi-ğimiz şeylerle karşı-laştırmak ve bu terâzîyi de böyle dünya terâzisi şeklinde düşünmek hatâlı olur. Buhârî

'nin yukarıda kaydettiğimiz hadîsinde de böyle dünya terâzîsi gibi maddî bir terâzînin kastedilmiş olduğu söyle-nemez. Gerek âyetle gerek hadîslerde ifâde edilen mîzân, –Allah bilir– İlâhî adâleti temsil etmektedir. Nitekim:

“Allah'tır ki gerçeği içeren Kitâb'ı ve (adâlet) ölçü(tün)ü indirdi. Ne bilirsin, belki o sâ'at yakındır?” (Şûrâ : 17), “

Göğü yükseltti ve mîzânı koydu. Tartıda taşkınlık edip dengeyi bozmayın. Tartıyı adâletle yapın, terazide ek-siklik yapmayın.”

(Rahmân : 7-8)

âyetlerinde mîzândan maksadın, adâlet ölçü-tü ve evrencisimleri arasındaki denge olduğu gayet açıktır. Yoksa bilindiği gibi yüce Allah, önce gönderdiği Kitâb ile beraber terâzî indirmemiş, gök ci-simleri arasına da terâzî konma-mıştır. Kitâb ile indirilen, Kitâb ın getirdiği adâlet yasası, şer'at (âdil hukuk düzeni), evrene konulan mîzân da cisimler arasındaki muvâ-zene(denge)dir.

Bu âyetlerde mîzânın adâletle, doğru tutulması, alışverişlerde tartıya hîle karıştırılmaması, yerin, göğün denge ile durduğu, den-genin bozulmasının, düzenin bozulmasına yol açacağı anlatılmak-tadır. Özellikle Şûrâ 17, Rahmân: 7-8'nci âyetlerden, dengenin, tüm evrene hâkim olan bir İlâhî yasa olduğu, bunun bozulmamasına dik-kat edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yüce Allah, yerde ve gökte denge kurmuştur. Gök cisimleri, bir ölçü ve denge ile bu uyum içinde durmaktadır. Denge, bütün kâ-inât düzenine egemen bir yasadır. İnsanların da bu yasayı bozma-maları, kendi aralarındaki işlemlerde, ölçü ve tartılarında dengeye dikkat etmeleri gerekir. İşlemlerde haksızlık etmek, alışverişte aldat-mak, eksik ölçüp tartmak dengeyi bozmaktır. Denge bozulunca iliş-kiler bozulur, adâletin yerini zulüm alır. Yüce Allah, kâinâta

koydu-ğu genel denge yasasına karşı gelerek dengeyi bozan insanları iflâh etmez.

Hâsılı yapılan iyilik ve kötülük zayi olmaz. Bunlar ruhta bıraktığı izlerle Allah'ın adâlet divânında hükme bağlanır. Allah'ın adâleti şaşmaz. Mîzânın mahiyetini bilemeyiz. Allah'ın adâletinin, hiç şaşmadan suçluyu, suçsuzu; iyiyi, kötüyü ayırdedeceğine inan-mamız kâfidir.

(devamı yarın..)